

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 77/22
24.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Мирко Почуча, адвокат из Београда, Гаврила Принципа 21/пр, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 7040/19 од 15.9.2021. године, у седници већа одржаној дана 24.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 7040/19 од 15.9.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 7040/19 од 15.9.2021. године, првим ставом изреке, одбачена је тужба којом је тражено да се утврди да је тужилац закључио симулован уговор о продаји имовине (покретне и непокретне), са туженим који је требало да послужи као доказ код Фонда за развој Републике Србије, ради увећања капитала, ради добијања кредита. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име отете имовине, како покретне тако и непокретне, исплати износ од 10.000.000,00 динара. Трећим ставом изреке обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове поступка у износу од 93.000,00 динара.

Благовремено изјављеним жалбама тужилац и тужени побијал су првостепену пресуду и то тужилац, како из садржине жалбе произлази, у целости из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”

бр. 72/11 бр. 18/20), а тужени у трећем ставу изреке због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на изјављену жалбу тужиоца.

Испитујући правилност побијане пресуде сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалбе парничних странака нису основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац - продавац и тужени - купац закључили су дана 14.4.2009. године, уговор о купопродаји оверен дана 24.4.2009. године пред Првим општинским судом у Београду под пословним бројем Ов 5157/09, а чији је предмет земљиште у ... на катастарској парцели број ... (... нови број), КО ..., њива прве класе у површини од 0.09,32 ха, као и породична стамбена кућа у ... површине 50 м2, која се налази на катастарској парцели, са свим покретним стварима које се налазе у кући. Уговорена је купопродајна цена у износу од 15.000 евра. Уговором је констатовано да продавац, потписивањем и овером уговора потврђује да је примио целокупан износ купопродајне цене, те да пристаје да се без његове посебне сагласности и присуства, а на основу овог уговора, изврши укњижба права својине на предметном земљишту и породичној стамбеној кући. Након тога, су тужени - продавац и ВВ - купац дана 12.4.2010. године, закључили уговор о купопродаји, оверен дана 12.4.2010. године пред Основним судом у Прокупљу-Судска јединица у Блацу под бројем Ов 315/10, чији је предмет земљиште у ... на катастарској парцели број ... (... нови број), КО ..., њива прве класе у површини од 0.09,32 ха, као и породична стамбена кућа у ... површине 50 м2, која се налази на тој катастарској парцели. Уговорена је купопродајна цена у износу од 10.500 евра. Уговором је констатовано да продавац (тужени), потписивањем и овером уговора потврђује да је примио целокупан износ купопродајне цене, те да пристаје да се без његове посебне сагласности и присуства, а на основу овог уговора, изврши укњижба права својине на предметним непокретностима. Парничне странке су потом водиле две парнице и то пред Основним судом у Куршумлији и пред Другим основним судом у Београду. Парница пред Основним судом у Куршумлији је правноснажно окончана пресудом П 785/13 од 24.6.2014. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се утврди да је уговор о купопродаји непокретности закључен дана 14.4.2009. године и оверен пред Другим општинским судом у Београду дана 24.4.2009. године, под бројем Ов 5157/09 у целисти ништав и да не производи никакво правно дејство што би тужени ББ био дужан да призна, а тужилац обавезан на накнаду парничних трошкова туженом у износу од 170.650,00 динара. Друга парница је окончана доношењем пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6819/17 од 10.12.2018. године, којом је укинута пресуда Другог основног суда у Београду П 3242/15 од

24.1.2017. године, усвојен тужбени захтев и обавезан тужени АА (овде тужилац) да тужиоцу ББ (овде туженом), на име дуга исплати износ од 5.000 евра са каматом коју прописује Европска централна банка од 01.2.2008. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате по стопи прописаној Законом о затезној камати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и да му на име дуга исплати износ од 162.500,00 динара, са законском затезном каматом од 18.01.2011. године до исплате. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 118.000,00 динара. Четвртим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара. Извршни поверилац ББ (тужени), поднео је дана 19.5.2019. године предлог за извршење против извршног дужника АА (тужиоца), ради наплате износа од 5.000 евра са каматом коју прописује Европска централна банка од 1.02.2008. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате по стопи прописаној Законом о затезној камати, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и износ од 162.500,00 динара, са законском затезном каматом од 18.1.2011. године до исплате, и трошкове парничног поступка у износу од 136.000,00 динара, као и трошкове извршног поступка по одмерању суда, на целокупној имовини извршног дужника. Решењем о извршењу Другог основног суда у Београду ИИ 609/19 од 14.5.2019. године усвојен је предлог извршног повериоца (туженог) и одређени су трошкови извршења у износу од 18.250,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са чланом 359 став 2 Закона о парничном поступку оценио да је на рочишту одржаном 22.2.2021. године, пошто је информативно упитан од стране суда, тужилац изјавио да је петитум тужбеног захтева у погледу ништавости истако јер је у питању симуловани уговор закључен дана 14.4.2009. године и оверен дана 24.4.2009. године. Основни суд у Куршумлији је донео пресуду П 785/13 од 24.6.2014. године која је постала правноснажна дана 7.5.2015. године којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА (тужиоца) којим је тражио да се утврди да је уговор о купопродаји непокретности закључен дана 14.4.2009. године и оверен пред Другим општинским судом у Београду дана 24.4.2009. године под бројем Ов 5157/09 у целисти ништав и да не производи никакво правно дејство што би тужени ББ (овде тужени), био дужан да призна. Из образложења пресуде произлази да је суд одбио тужбени захтев применом правила о терету доказивања из члана 231 Закона о парничном поступку, јер тужилац није пружио суду доказе да је уговор о купопродаји привидан односно фиктивни правни посао, а суд није нашао друге недостатке због којих би спорни уговор био ништав. С обзиром на наведено, односно да је пред Основним судом у Куршумлији донета правноснажна пресуда П 785/13 од 24.6.2014. године по истом чињеничном основу и тужбеном захтеву и између истих парничних странака, то се у конкретном случају по оцени првостепеног суда ради о пресуђеној ствари, те је првостепени суд сходно члану 359 став 2 Закона о парничном поступку донео одлуку као у првом ставу изреке.

Применом одредбе члана 154 и члана 155 Закона о облигационим односима првостепени суд је оценио да је на рочишту одржаном дана 22.2.2021. године, на питње суда шта представља износ од 10.000.000,00 динара, тужилац изјавио да се исти односи на трошкове које је имао у претходним судским поступцима и то трошкове судских

такси, адвоката, да би на рочишту одржаном дана 15.9.2021. године, тужилац изјавио да износ од 10.000.000,00 динара представља комплетан плац и домаћинство од које имовине се тужени наплатио. Ценећи у првом реду наводе тужиоца да наведени износ представља трошкове које је тужилац имао у претходним судским поступцима, првостепени суд је имао у виду да је тужилац изгубио обе парнице које је водио против туженог и то пред Основним судом у Куршумлији у предмету П 785/13 и пред Другим основним судом у Београду у предмету П 3242/15, те да је у складу са правилима о успеху у спору из члана 153 Закона о парничном поступку тужилац обавезан да туженом накнади трошкове због чега је првостепени суд закључио да тужилац не може потраживати накнаду штете по том основу, јер накнада трошкова супротне стране која је успела у парници не може представљати материјалну штету. Првостепени суд је даље ценио наводе тужиоца да износ од 10.000.000,00 динара представља комплетан плац и домаћинство, па полазећи од тога да је уговор о продаји непокретности Ов 5157/09 од 24.4.2009. године (чији је предмет њива прве класе и породична стамбена кућа са свим покућством на кат. парцели бр..., ...) и даље у правном саобраћају, односно да производи правно дејство, како према уговарачима, тако и према трећим лицима, то по оцени првостепеног суда тужилац неосновано потражује накнаду штете и по том основу, будући да пренос права својине на предметној кући и земљишту има пуноважан правни основ, па је у том делу одбио као неоснован тужбени захтев.

Према оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Неосновано је жалбено указивање тужиоца да у овом поступку тражи да се утврди да је уговор закључен међу парничним странкама симулован правни посао, а према наводима тужиоца захтев за утврђење ништавости односи се на уговор закључен дана 14.4.2009. године и оверен дана 24.4.2009. године. Између истих парничних странака вођен је поступак пред Основним суд у Куршумлији који је донео пресуду П 785/13 од 24.6.2014. године која је постала правноснажна дана 7.5.2015. године којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА (овде тужиоца) којим је тражио да се утврди да је уговор о купопродаји непокретности закључен дана 14.4.2009. године и оверен пред Другим општинским судом у Београду дана 24.4.2009. године под бројем Ов 5157/09 у целости ништав и да не производи никакво правно дејство што би тужени ББ (овде тужени), био дужан да призна. Дејство правноснажности огледа се пре свега у могућности истицања приговора правноснажно пресуђене ствари, а друго у везујућем дејству пресуде у другом поступку. Прво дејство пресуде је негативно и оно значи да у истој правној ствари више није могуће расправљати и одлучивати. Ако је о предмету спора већ правноснажно пресуђено, није допуштена нова тужба о истом предмету спора, а ако је ипак поднета, суд ће је одбацити. На ову чињеницу суд пази по службеној дужности. Према одредби члана 66 став 1 Закона о облигационим односима привидан уговор нема дејства међу уговорним странама. Како се тужбом тражи утврђење да је уговор симулован односно ништавост предметног уговора о купопродаји непокретности о ком захтеву тужиоца је између истих парничних странака већ правноснажно одлучено пресудом Основног суда у Куршумлији П 785/13 од 24.6.2014. године, правноснажна дана 7.5.2015. године, то је правилно првостепени суд

на основу одредбе члана 359 став 2 Закона о парничном поступку одбацио тужбу у наведеном делу.

Неосновано је жалбено указивање тужиоца на недостатке поступака и пресуда у предмету Основног суда у Куршумлији П 785/13 и у предмету Другог основаног суда у Београду П 3242/15 од 24.1.2017. године (Апелационог суда у Београду Гж 6819/17 од 10.12.2018. године) не може бити од утицаја на одлуку у овој правној ствари, јер је реч о правноснажној пресуди донетој дана 24.6.2014. године (правноснажна дана 7.5.2015. године) односно о правној ствари о којој је правноснажно одлучено доношењем пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6819/17 од 10.12.2018. године, те се одлуке донете у тим поступцима више не могу побијати редовним правним леком (жалбом).

Правилна је и одлука донета у другом ставу изреке будући да је тужилац по основу уговора о купопродаји непокретности закљученом дана 14.4.2009. године и овереним пред Другим општинским судом у Београду дана 24.4.2009. године под бројем Ов 5157/09 располаго у корист туженог, уговор је пуноважан и тужилац не може са успехом од туженог захтевати исплату вредности непокретности које су предмет тог уговора. Такође, тужилац не може са успехом захтевати исплату трошкова поступка који су међу парничним странкама вођени будући је тужилац изгубио обе парнице које је водио против туженог и то пред Основним судом у Куршумлији у предмету П 785/13 и пред Другим основним судом у Београду у предмету П 3242/15 због чега је у овим поступцима тужилац обавезан да туженом надокнади трошкове које је имао у наведеним поступцима.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом члана 153 став 1, члана 154 став 1 и члана 163 став 1 и 2 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима поступка чију је висину определио у складу са Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом важећим на дан пресуђења и тужиоца обавезао да туженом накнади нужне издатке које је поводом вођења ове парнице имао и чију накнаду је тражио.

Неосновано се жалбом туженог указује да истом нису признати трошкови у висини судске таксе за одговор на тужбу, а туженом је достављен налог за плаћање. Тужени, који је успео у поступку, према одредби члана 153 став 1 Закона о парничном поступку, има право на накнаду трошкова, док према одредби члана 163 став 1 и 2 Закона о парничном поступку о накнади трошкова суд одлучује на одређени захтев странке, без расправљања и странка је дужна да у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду. Према стању у списима, тужени је дана 4.7.2019. године поднео одговор на тужбу не тражећи трошкове у висини судске таксе за одговор на тужбу, нити је исте тражио на рочишту на коме је закључена главна расправа дана 15.9.2021. године, када је тражио трошкове за приступ на два одржана рочишта, једно неодржано рочиште и за састав одговора на тужбу. Код наведеног, како тужени није захтевао трошкове наведене таксе то првостепени суд није ни одлучивао о том издатку решењем садржаном у трећем ставу изреке побијане пресуде, а све у складу са одредбом члана 163 став 1 и 2 Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, сходно члану 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић